Warszawa, 30 maja 2016 r.

WOJEWODA MAZOWIECKI

WK-R.9612.3.1.2016

Pani
Lidia Grochowska
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
„MEDYK”
ul. Sienkiewicza 4
26-670 Pionki

W Y S T Ą P I E N I E P O K O N T R O L N E

Na podstawie art. 111 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (dalej ustawa o działalności leczniczej – Dz. U. z 2015 r., poz. 618, z późn. zm.) przeprowadzona została kontrola problemowa w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej „MEDYK” (dalej NZOZ), mieszczącym się przy ul. Sienkiewicza 4 w Pionkach.

Tematyka kontroli obejmowała zapewnienie świadczeń zdrowotnych z zakresu opieki okołoporodowej sprawowanej nad kobietą w okresie ciąży, połogu w poradniach dla kobiet.

Kontrolą objęto badanie stanu faktycznego od 1 stycznia 2015 r. do dnia kontroli.

W związku z kontrolą, której szczegółowe wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym bez zastrzeżeń w dniu 4 marca 2016 r., przekazuję Pani niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W trakcie kontroli ustalono, że Poradnia ginekologiczno-położnicza zapewniała realizację świadczeń opieki medycznej kobietom w okresie ciąży oraz połogu, poprzez: systematyczną ocenę stanu zdrowia ciężarnych kobiet oraz płodu, kierowanie na specjalistyczne konsultacje lekarskie, identyfikację czynników ryzyka okołoporodowego, propagowanie zdrowego stylu życia,

praktyczne i teoretyczne przygotowanie do porodu, połogu, karmienia piersią oraz rodzicielstwa, a także wykonywanie badań kontrolnych w okresie połogu, zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 20 września 2012 r. w sprawie standardów postępowania medycznego przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych z zakresu opieki okołoporodowej sprawowanej nad kobietą w okresie fizjologicznej ciąży, fizjologicznego porodu, połogu oraz opieki nad noworodkiem (dalej rozporządzenie w sprawie standardów opieki okołoporodowej – Dz. U. z 2012 r., poz. 1100, z późn. zm.). Świadczenia zdrowotne z zakresu opieki okołoporodowej sprawowanej nad kobietą w ciąży realizowane były przez 2 lekarzy specjalistów w dziedzinie położnictwa i ginekologii. Ponadto opiekę medyczną sprawowała położna, która odbyła kurs kwalifikacyjny dla położnych środowiskowych. W dokumentacji podmiotu leczniczego zgromadzono dokumenty potwierdzające prawo wykonywania zawodu aktualnie zatrudnionej kadry lekarskiej i położnej.

NZOZ, w strukturach którego funkcjonuje kontrolowana Poradnia, zabezpieczał odpowiednie warunki kadrowe oraz sprzętowe umożliwiające właściwą organizację świadczeń z zakresu opieki okołoporodowej, zgodnie z wymogami ustalonymi w rozporządzeniu w sprawie standardów opieki okołoporodowej. Podmiot zapewniał możliwość wykonania badań ultrasonograficznych. Badania laboratoryjne, bakteriologiczne, cytologiczne, histopatologiczne i kardiotokograficzne wykonywane były poza placówką, na podstawie umowy zawartej z podwykonawcą.

Podmiot informował pacjentki o możliwości udziału w zajęciach przygotowujących do porodu, połogu, pielęgnacji noworodka oraz do roli rodziców, prowadzonych przez szkołę rodzenia. Poradnia ginekologiczno-położnicza realizowała także świadczenia promujące zdrowy styl życia, ze szczególnym uwzględnieniem tematyki związanej z okresem ciąży i połogu oraz karmieniem naturalnym.

NZOZ realizował świadczenia zdrowotne w miejscu zamieszkania lub pobytu położnicy. Opiekę poporodową sprawowała położna środowiskowo-rodzinna podstawowej opieki zdrowotnej, która opieką patronażową objęła 189 położnic i 189 noworodków. Położna środowiskowo-rodzinna podczas wizyt patronażowych oceniała stan zdrowia położnicy, relacje w rodzinie, warunki socjalno-bytowe oraz udzielała instruktażu na temat opieki nad noworodkiem, technik kąpieli, pielęgnacji skóry i kikuta pępowiny, a także motywowała do karmienia naturalnego i pomagała w rozwiązywaniu problemów związanych z laktacją.

W podmiocie umieszczono informację o prawach pacjenta, zgodnie z wymogiem określonym w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw

Pacjenta (Dz. U. z 2016 r., poz. 186). Przychodnia dysponowała dokumentacją potwierdzającą sprawność techniczną aparatury i sprzętu medycznego wykorzystywanego przy udzielaniu świadczeń medycznych, do której posiadania i okazania organowi kontroli podmiot jest zobowiązany na podstawie art. 90 ust. 6, 7 i 9 ustawy z dnia 20 maja 2010 r. o wyrobach medycznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 876, z późn. zm.).

Indywidualna dokumentacja medyczna pacjentów przechowywana była zgodnie z normami ustalonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie rodzajów, zakresu i wzorów dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania (dalej rozporządzenie w sprawie rodzajów, zakresu i wzorów dokumentacji medycznej − Dz. U. z 2015 r., poz. 2069).

W poddanym badaniu okresie w Poradni ginekologiczno-położniczej zarejestrowano 81 kobiet z rozpoznaną ciążą, w tym 73 kobiety we wczesnym okresie ciąży – do 10 tygodnia. Badaniu poddano dokumentację medyczną 45 pacjentek z udokumentowanym zakończeniem ciąży.

W wyniku kontoli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Nieustalenie dla żadnej z pacjentek planu opieki przedporodowej i planu porodu, o których mowa w części IV załącznika do rozporządzenia w sprawie standardów opieki okołoporodowej.
2. Niewykonanie pełnego katalogu zalecanych badań diagnostycznych, o których mowa w części II załącznika do rozporządzenia w sprawie standardów opieki okołoporodowej:
   - u 45 pacjentek − badania w kierunku różyczki,
   - u 44 ciężarnych − 3-krotnego badania czystości pochwy,
   - w przypadku 43 kobiet − badania krwi w kierunku HCV
   - u 34 pacjentek − posiewu z przedsionka pochwy i okolic odbytu w kierunku paciorkowców B-hemolizujących,
   - u 33 ciężarnych − badania krwi w kierunku HIV oraz oceny pomiarów miednicy,
   - u 19 ciężarnych − dwukrotnego badania stężenia glukozy we krwi – na czczo i po doustnym podaniu 75 g glukozy,
   - u 18 pacjentek − badania krwi w kierunku VDRL,
   - u 16 ciężarnych − badania krwi w kierunku HBS i toksoplazmozy,
   - u 9 pacjentek − badania cytologicznego,
   - w przypadku 7 pacjentek − oznaczenia grupy krwi i czynnika Rh,
   - u 2 pacjentek − badania USG.

3. Niewykonywanie przez położną zalecanej liczby, tj. nie mniej niż 4, wizyt patronażowych w miejscu zamieszkania albo pobytu położnicy i jej dziecka – we wszystkich 20 przypadkach została przeprowadzona 1 wizyta patronażowa, co stanowi naruszenie ust. 8 części XIV załącznika do rozporządzenia w sprawie standardów opieki okołoporodowej.
4. Nieprawidłowe prowadzenie indywidualnej dokumentacji medycznej – we wszystkich przypadkach ustalono brak oświadczenia pacjenta o upoważnieniu do uzyskiwania informacji o jego stanie zdrowia i udzielonych świadczeniach zdrowotnych, ze wskazaniem imienia i nazwiska osoby upoważnionej oraz danych umożliwiających kontakt z tą osobą, oraz oświadczenia pacjenta o upoważnieniu do uzyskiwania dokumentacji, ze wskazaniem imienia i nazwiska osoby upoważnionej, albo adnotacji o niezłożeniu ww. oświadczeń, co jest niezgodne z § 8 ust. 1 pkt 1-2 i ust. 3 rozporządzenia w sprawie rodzajów, zakresu i wzorów dokumentacji medycznej.
5. Niespełnienie wymogów określonych w przepisach rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (dalej rozporządzenie w sprawie wymagań dla pomieszczeń i urządzeń podmiotu wykonującego działalność leczniczą – Dz. U. z 2012 r., poz. 739) przez gabinet badań ginekologicznych, który nie posiadał bezpośredniego połączenia z pomieszczeniem higieniczno-sanitarnym wyposażonym dodatkowo w bidet, co jest niezgodne z wymogiem ustalonym w punkcie 5. załącznika nr 2 do ww. rozporządzenia.

Przedstawiając powyższe ustalenia, zobowiązuję Panią do podjęcia działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych w trakcie kontroli nieprawidłowości, a w szczególności do:

1. Ustalania planów opieki przedporodowej i planów porodu dla kobiet ciężarnych objętych opieką okołoporodową, zgodnie z wymogiem określonym w części IV załącznika do rozporządzenia w sprawie standardów opieki okołoporodowej.
2. Wykonywania u wszystkich kobiet w okresie ciąży pełnego katalogu zalecanych badań diagnostycznych, o których mowa w części II załącznika do rozporządzenia w sprawie standardów opieki okołoporodowej.
3. Wykonywania przez położną nie mniej niż czterech wizyt patronażowych w miejscu zamieszkania albo pobytu położnicy i jej dziecka, zgodnie z wymogiem określonym w ust. 8 części XIV załącznika do ww. rozporządzenia.

4. Prowadzenia indywidualnej dokumentacji medycznej w szczegółowości ustalonej w przepisach rozporządzenia w sprawie rodzajów, zakresu i wzorów dokumentacji medycznej.

Zalecenia określone w punktach 1., 2., 3. i 4. należy przyjąć do realizacji niezwłocznie po otrzymaniu wystąpienia pokontrolnego.

5. Zapewnienia przy gabinecie badań ginekologicznych bezpośredniego połączenia z pomieszczeniem higieniczno-sanitarnym wyposażonym dodatkowo w bidet, zgodnie z wymogiem określonym w rozporządzeniu w sprawie wymagań dla pomieszczeń i urządzeń podmiotu wykonującego działalność leczniczą – w terminie 12 miesięcy od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

W związku z ustaleniami dotyczącymi nieopracowania dla żadnej pacjentki planu opieki przedporodowej i planów porodu oraz niewykonania pełnego katalogu zalecanych badań diagnostycznych, o których mowa w części II załącznika do rozporządzenia w sprawie standardów opieki okołoporodowej, pragnę szczególnie podkreślić, że w trosce o dobry stan zdrowia matki i dziecka oraz w celu wczesnego identyfikowania czynników ryzyka okołoporodowego i zminimalizowania powikłań okołoporodowych, należy objąć ww. świadczeniami profilaktycznymi wszystkie kobiety ciężarne pozostające pod opieką kierowanej przez Panią placówki.

Zgodnie ze stanowiskiem Departamentu Matki i Dziecka Ministerstwa Zdrowia z dnia 4 czerwca 2013 r., znak MZ-MD-L-073-4044-3/JC/13, uwzględniającym opinię konsultantów krajowych w dziedzinach: położnictwa i ginekologii, chorób zakaźnych oraz epidemiologii – u wszystkich kobiet ciężarnych należy wykonywać badanie przeciwciał w kierunku różyczki. Zdaniem specjalistów wcześniejsze przebycie różyczki, jak również szczepienie przeciwko różyczce, nie gwarantuje utrzymania odpowiednio wysokiego miana przeciwciał zapewniającego pełną odporność w okresie ciąży.

Jednocześnie zobowiązuję Panią do poinformowania Wojewody Mazowieckiego, z powołaniem znaku pisma WK-R.9612.3.1.2016, o sposobie realizacji zaleceń i wykorzystania wniosku pokontrolnego.

z up. WOJEWODY MAZOWICKIEGO
Joanna Zych
Zastępca Dyrektora
Wydziału Kontroli